

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. I. P.**, bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. Z. S., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **P., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X. (predtým do 18. októbra 2013 N., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X.), zastúpenej JUDr. L. H., advokátom so sídlom v B., **o zaplatenie 25 782 € s príslušenstvom a o vzájomnom návrhu na zaplatenie zmluvnej pokuty**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 11 C 225/2010, na dovolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. júna 2013 sp. zn. 6 Co 167/2013, 6 Co 168/25013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške 513,30 € do rúk advokáta JUDr. Z. S., so sídlom v B., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 10. septembra 2012 č.k. 11 C 225/2010-243 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť v lehote 3 dní žalobcovi 25 782,02 € s 9 % úrokom z omeškania ročne od 6. mája 2010 do zaplatenia a trovy konania v sume 5 136,82 €; vzájomný návrh žalovanej z 25. januára 2012 zamietol. Rozhodol tak po zistení, že účastníci konania 24. januára 2008 uzavreli zmluvu o rezervácii nehnuteľnosti, na základe ktorej žalobca ako budúci kupujúci v ten istý deň uhradil žalovanej rezervačný poplatok vo výške 70 000 Sk (2 323,57 €), ktorý bol v zmysle zmluvy započítaný na prvú splátku kúpnej ceny. Dňa 18. marca 2008 účastníci uzavreli zmluvu o budúcej zmluve o prevode nehnuteľnosti (bytu), predmetom ktorej bol záväzok budúceho predávajúceho (žalovanej) vybudovať bytový

dom a záväzok oboch zmluvných strán uzatvoriť v budúcnosti zmluvu o prevode vlastníctva bytu. Žalobca na základe tejto zmluvy uhradil 9. apríla 2008 sumu 706 709 Sk (23 458,44 €), ktorá predstavuje 20 % z dohodnutej kúpnej ceny. Byt v uvedenej zmluve špecifikovaný mal byť dokončený do 18 mesiacov od podpisu zmluvy, t.j. do 18. septembra 2009. Žalobca listom zo 14. apríla 2010, ktorý bol žalovanej doručený 21. apríla 2010, písomne odstúpil od zmluvy o budúcej zmluve z dôvodu, že byt nebol dokončený do dohodnutého termínu (nebolo vydané právoplatné kolaudačné rozhodnutie) a že žalobca nebol v zmysle zmluvy vyzvaný na uzavretie zmluvy o prevode vlastníctva bytu; súčasne požiadal žalovanú o vrátenie zaplatenej sumy. Právny úkon žalobcu o odstúpení od zmluvy o budúcej zmluve považoval za platný, ktorý bol v súlade s obsahom zmluvy o budúcej zmluve a Všeobecnými obchodnými podmienkami; za žalobcu konajúci jeho splnomocnený zástupca (JUDr. Z. S.) prejavil vôľu zrušiť zmluvu o budúcej zmluve z 18. marca 2008 spôsobom zodpovedajúcim § 34 a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a formou zodpovedajúcou § 40 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu márnym uplynutím lehoty stanovenej na vyzvanie kupujúceho na prevzatie nehnuteľnosti, ktorá v danom prípade uplynula 18. marca 2010, ktorú posúdil ako lehotu objektívnu, vzniklo žalobcovi právo od zmluvy o budúcej zmluve odstúpiť, ktoré žalobca aj dňa 14. apríla 20110 využil. Keďže platným odstúpením od zmluvy o budúcej zmluve vzniklo žalobcovi právo na vrátenie poskytnutého plnenia, preto súd s poukazom na § 457 Občianskeho zákonníka žalobe vyhovel a súčasne v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. žalobcovi priznal aj úrok z omeškania. Pokiaľ sa žalovaná vzájomným návrhom z 25. januára 2012 domáhala zaplataenia zmluvnej pokuty od žalobcu vo výške 3 000 €, tento zamietol, keď mal za to, že v dôsledku platného a účinného odstúpenia od zmluvy je nedôvodný. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Okresný súd Bratislava V uznesením zo 7. januára 2013 č.k. 11 C 225/2010-295 nepriznal žalovanej oslobodenie od súdnych poplatkov v súvislosti s jeho povinnosťou zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 10. septembra 2012 č.k. 11 C 225/2010-243, keď bol toho názoru, že na strane žalovanej nie sú splnené predpoklady v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p.

Žalovaná podala odvolanie proti obom vyššie uvedeným rozhodnutiam Okresného súdu Bratislava V. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 17. júna 2013 sp. zn. 6 Co 167/2013, 6 Co 168/25013 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako i napadnuté

uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami ako i právnym posúdením veci samej súdom prvého stupňa. Zhodne s prvostupňovým súdom dospel k záveru, že žalovaná ako budúci predávajúci mal žalobcu ako budúceho kupujúceho vyzvať na uzavretie kúpnej zmluvy v lehote 15 dní po právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia a po právoplatnosti rozhodnutia o určení súpisného a orientačného čísla bytového domu, pričom je nesporné, že ku dňu 14. apríla 2010, kedy žalobca odstúpil od zmluvy o budúcej zmluve, kolaudačné rozhodnutie ani rozhodnutie o určení súpisného a orientačného čísla bytového domu neboli právoplatné, nakoľko ešte len prebiehalo kolaudačné konanie; kolaudačné rozhodnutie bolo vydané až 14. júla 2010 a rozhodnutie o určení súpisného a orientačného čísla bytového domu nadobudlo právoplatnosť 11. októbra 2010. Pokiaľ si účastníci v zmluve o budúcej zmluve dohodli, že budúci kupujúci je oprávnený od zmluvy odstúpiť, ak budúci predávajúci neukončí stavebné práce, neskolauduje a nevyzve budúceho kupujúceho na prevzatie nehnuteľnosti do 24 mesiacov od podpisu zmluvy, ide o osobitné dojednanie medzi účastníkmi zmluvy, na ktoré sa ustanovenia Všeobecných obchodných podmienok nevzťahujú a z toho dôvodu je irelevantné, či žalovaná má vo Všeobecných obchodných podmienkach úpravu, ktoré okolnosti sa do plynutia lehôt nezapočítavajú. Keďže žalobca platne a účinne odstúpil od zmluvy o budúcej zmluve, preto je dôvodný jeho nárok na vrátenie poskytnutého plnenia a nedôvodný vzájomný návrh žalovanej, ktorým sa domáhala na žalobcovi zaplata zmluvnej pokuty z dôvodu jeho omeškania s úhradou zostávajúcej časti kúpnej ceny nehnuteľnosti. Odvolací súd považoval za správne aj uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým nebolo žalovanej priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, keďže majetkové pomery žalovanej oslobodenie neodôvodňujú; žalovaná je obchodnou spoločnosťou, ktorá musí znášať podnikateľské riziko. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti výroku uvedeného rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdený, podala žalovaná dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že jej v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať. Napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, lebo odvolací súd v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení svojho rozsudku sa nevyporiadal so všetkými jej odvolacími námietkami, v odôvodnení neuviedol, akými úvahami sa riadil, keď všeobecne uviedol, že dovolanie považuje za nedôvodné. Ďalej namietala, že neboli vykonané všetky navrhnuté ako i súdom prvého stupňa nariadené dôkazy, v dôsledku čoho súdy vecne nesprávne rozhodli. Z týchto

dôvodov žiadala rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti ako i rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti je vecne správne, dôvody dovolania neopodstatnené a navrhol dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súdu prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Pre úplnosť treba uviesť, že dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2

O.s.p.). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola žalovanej odňatá možnosť konať pred súdom. Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že k odňatiu možnosti konať pred súdom malo podľa jej názoru dôjsť tým, že odvolací súd v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, nakoľko sa nevyporiadal so všetkými jej odvolacími námietkami a neboli vykonané všetky navrhnuté a súdom prvého stupňa nariadené dôkazy.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších

stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalovanej realizáciu jej procesných práv.

Podľa názoru dovolateľky malo k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom viesť predovšetkým nedodržanie postupu podľa § 157 O.s.p., keď odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Tzv. nepreskúmateľnosť rozhodnutia judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (porovnaj R 111/1998). Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Sama skutočnosť, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je prípadne nepreskúmateľné (dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal), nemôže založiť prípustnosť dovolania, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

Žalovaná v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ďalej súdu prvého stupňa vytýka, že nevykonal všetky ňou navrhnuté dôkazy, ako i súdom už nariadené vykonanie dôkazov. K tejto námietke treba uviesť, že súdna prax je jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 37/1993, R 125/1999 a R 6/2000). Pre úplnosť je vhodné zdôrazniť, že k procesným právam účastníka nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ním navrhnutý dôkaz. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p., § 213 ods. 4 O.s.p.). Ak súd prípadne aj rozhodne, že navrhnuté dôkazy nevykoná, prípadne rozhodne, že ním nariadené dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom.

Z obsahu dovolania žalovanej možno vyvodiť aj nespokojnosť s vyhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania súdmi nižších stupňov. V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho,

čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p.. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – viď § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.).

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v konaní na súdoch nižšieho stupňa nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodit' ani z § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ žalovaná v dovolaní naznačuje, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, dovolací súd k tejto námietke uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Keďže prípustnosť dovolania žalovanej nemožno vyvodit' z § 238 O.s.p., ani z § 237 O.s.p., dospel dovolací súd k záveru, že ide o procesne neprípustné dovolanie. Vzhľadom na to najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania a tieto aj vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ho zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej

služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu zo 4. septembra 2013 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 vyhlášky vo výške 419,94 €. Odmena spolu s režijným paušálom 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a DPH vo výške 85,55 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky) činí celkom 513,30 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. februára 2014

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková